

Årsplan

Fagerli barnehage 2023 - 2024

2023-2024

Innledning:

Årsplan

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	4
Larviks Barnehagen	4
Kommunens visjon og verdier	5

Presentasjon av barnehagen **5**

Oversikt avdelinger	6
---------------------	---

Barnehagens verdigrunnlag **7**

Verdiene i Fagerli barnehage	7
Barn og barndom	8
Demokrati	8
Mangfold og gjensidig respekt	8
Likestilling og likeverd	9
Bærekraftig utvikling	9
Grønt flagg	10
Livsmestring og helse	10
Kosthold	10
Fokusområder 2023/24	14
«Jeg er meg»	14
Språk	14

Barnehagens formål og innhold **14**

Omsorg	15
Lek	17
Danning	17
Læring	17
Vennskap og fellesskap	18
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet	18
VIS-Vennskap, inkludering og sosial kompetanse	19
Kommunikasjon og språk	19

Barnas medvirkning **20**

Samarbeid mellom hjem og barnehage **21**

Overganger **21**

Når barnet begynner i barnehagen	21
Overgang innad i barnehagen	21
Overgangen mellom barnehage og skole	21

Barnehagen som pedagogisk virksomhet **22**

Planlegging	22
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	23
Vurdering	23
Dokumentasjon	23
Barnehagens arbeidsmåter	23
Progresjon	23
Barnehagens digitale praksis	23
Barnehagens fagområder	24-28
Trafikksikker barnehage	29
Kompetanseplan	30
Organisasjonskart barnehagen	30
Kontaktinformasjon	31
Praktiske opplysninger	31

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehageovens bestemmelser om innhold ([§ 2](#)) og barns rett til medvirkning ([§ 3](#)) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

[Progresjonsplanen](#) er laget som et vedlegg til Årsplanen og vil være et viktig arbeidsredskap for planlegging og evaluering for barnehagens personal.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Larviksbarnehagen

De kommunale barnehagene i Larvik ønsker å bidra til helhet og sammenheng i barnas oppvekst – og utdanningsløp, samt hele barnets fysiske og psykiske helse. Vi bryr oss om det som skjer i barnets liv, og vi ønsker å bidra til at barna får de beste forutsetninger for å mestre livet. De ulike virksomhetsområdene samhandler tett med hverandre - slik at barnas trivsel og utvikling blir ivarett og sørger for, blant annet, gode overganger.

Planen [Kvalitet i barnehagen](#) skal bidra til at det blir et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud i alle kommunale barnehager i Larvik. Tidlig innsats, mestringperspektivet og samarbeid og samhandling vektlegges og det pekes på i hvilken retning barnehagene samlet skal utvikles.

våre veivalg kan du lese mer om i [Kvalitet i barnehagen](#).

For barnehageåret 2022/2023 gjelder også:

- Fokus på innarbeiding av rutinen for et godt psykososialt miljø i barnehagen
- Utvikle en bærekraftig modell for spesialpedagogiske tiltak i barnehage hvor fokus er på å sikre likeverdig og god kvalitet for barn som trenger særskilt hjelp
- Oppstart med kartlegging som første del av [Kompetanseløftet](#) for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Barn med stort læringspotensiale

- Barnehagene skal sertifiseres i Grønt flagg
- Øke ansattes kunnskap om [ASK](#) i samarbeid med Pedagogisk psykologisk tjeneste

I tillegg driver hver barnehage eget utviklingsarbeid

Kommunens visjon og verdier

Visjon Larvik - miljøbevisst, livskraftig og verdiskapende

Verdier NÆRE - Nysgjerrig - Ærlig - Raus - Engasjert

Dette gjenspeiles i:

Strategidokumentet for Larvik kommune:

De forskjellige delene i Strategidokumentet viser hvilke langsiktige og kortsiktige mål Larvik kommune jobber med.

Virksomhetsplan for barnehagene:

Viser hvilke tiltak og mål barnehagen og enheten har for det året vi er inne i. Gjelder for et år av gangen, og bygger opp under målene i Strategidokumentet.

Årsplanen for hver barnehage:

Er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og viser barnehagenes valg og begrunnelser. Den skal også gi informasjon om barnehagenes pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagenes samarbeidspartnere og andre interesserte.

Presentasjon av barnehagen

Fagerli barnehage åpnet 03.august 2016, i et nytt bygg tilknyttet Fagerli flerbrukshall, familiesenter og skole. Vi har gode fasiliteter for både store og små, avdelinger med egne grupperom, fellesrom og gode arbeidsplasser for de ansatte. Vi har et fint uteområde, og turområdene i nærmiljøet gir oss en unik mulighet til å utforske og å være aktive i naturen.

Barnehagen er organisert i seks avdelinger. I år er det tre 0-3 års avdelinger, og tre 3 - 6 års avdelinger som til sammen utgjør 122 barn.

Vi ønsker å legge til rette for en god barnehage som er orientert mot det samfunnet vi er en del av. Vi er en læringsarena hvor barn får positive og allsidige opplevelser, kunnskaper og erfaringer, samt tro på seg selv og egne evner. Vi er opptatt av et godt og tett samarbeid med våre foreldre. Vi forventer at foreldrene i Fagerli barnehage engasjerer seg, stiller opp i hverdagen og samtidig gir oss tilbakemeldinger. På den måten er vi sammen om å gjøre barnehagen til en god barnehage.

Oversikt avdelinger 2023/2024

Lillebjørn, 0 - 3 år - tel. 93 01 34 91

Hege H. Grimslund, pedagogisk leder med avd. lederansvar

Hege Maria S. Ovesen, pedagogisk leder

Karoline Tørhaug, barne- og ungdomsarbeider

Huong Rishovd, pedagogisk medarbeider

Heidi M. Martinsen, pedagogisk medarbeider

Melkeveien, 0 - 3 år - tel. 93 01 34 94

Maria Borge, pedagogisk leder med avd. lederansvar

Stine Marte S. Melby, pedagogisk leder

Susanne Røsjorde, barne- og ungdomsarbeider

Hanne O. Aaraas, pedagogisk medarbeider

Anette H. Strand, pedagogisk medarbeider

Enhjørningen, 0 - 3 år - tel. 93 01 34 95

Karen M. Johnson pedagogisk leder med avd. lederansvar

Marte Bakke, pedagogisk leder

Marianne Aas Koppen, barnehagelærer

Loan Nguyen, pedagogisk medarbeider

Sissel Bremseth, pedagogisk medarbeider

Orion, 3 - 6 år - tel. 93 01 34 97

Anne Berit R. Larsen, pedagogisk leder med avd. lederansvar

Vetle Kristiansen, pedagogisk leder

Inger Mette Polland, pedagogisk medarbeider

Carlo F. Ferraiolo, pedagogisk medarbeider

Aase M. Barth, pedagogisk medarbeider

Bente Blix, støttepedagog

Storebjørn, 3 - 6 år - tel. 93 01 34 98

Gry Thomassen, pedagogisk leder med avd. lederansvar

, pedagogisk leder

Kari Bente N. Throndsen, barne- og ungdomsarbeider

Marianne B. Rimstad, barne- og ungdomsarbeider

Camilla Kragemo, støtteassistent

Tonje Hellstrand, støttepedagog

Nordstjernen, 3 - 6 år - tel. 93 01 34 99

Lisa Therese Ø. Svendsen, pedagogisk leder med avdelingsansvar

Rabia Demir, pedagogisk leder

Maria J. Røed, pedagogisk medarbeider

Anita Trollsås, pedagogisk medarbeider

Ole Christian Eggar, støtteassistent

Gunhild S.L., støttepedagog

Styrer: Line Engelstad

Styrerressurs: Mette S. Omsland

Spesialpedagogisk tilrettelegging: Dyveke Nilsen

Barnehagens verdigrunnlag

Rammeplanen for barnehagen (2017, s.7) sier at barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal også jobbe for å fremme likeverd og solidaritet, tilgivelse, mangfold og gjensidig respekt, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen).

Barn skal bli demokratiske samfunnsborgere som skal ta hensyn til andre mennesker. Men de skal også få lov til å være individer som skal kunne heve stemmen og bli hørt. Personalet i barnehagen bør jevnlig reflektere over balansen i dette.

Verdiene i Fagerli barnehage

- Respekt: *“Alle blir sett og hørt for den de er”*
- Omsorg: *“Vi gir nærhet og trygghet i ord og handling”*
- Samarbeid: *“Vi ser muligheter og finner gode løsninger”*

Visjon – «En god start varer hele livet»

Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet i alle aktiviteter i barnehagen (Rammeplan).

Fagerli barnehage har et stort mangfold og vi har derfor en unik mulighet til å la barna utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. For oss er det viktig å skape et inkluderende fellesskap hvor barna skal få bidra og medvirke til barnehagens innhold. Ved å være raus og vise hverandre respekt skal vi lære av hverandre og møte barna på deres nysgjerrighet over likheter og forskjeller. Vi skal anerkjenne og vise viktigheten av den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Barn og barndom

Alle ansatte skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi og legge opp til hverdager preget av lek, vennskap og trivsel.

Vi som jobber i barnehagen skal hele tiden ha fokus på barnas beste.

Barna skal oppleve å bli møtt av trygge voksne som anerkjenner dem for den de er.

Personalet er gode rollemodeller i forhold til hvordan de møter barna med empati og forståelse, uavhengig av hva barna sier og gjør. De møter alle barn med åpenhet, varme og interesse, og viser omsorg for alle. Dette er med på å gi barna et godt utgangspunkt for å utvikle egen evne til empati.

Demokrati

Barn har verdifull erfaring og synspunkter vi bør lytte til. De skal være med på å bestemme i hverdagen i barnehagen. Det er blant annet 3 vilkår som er avgjørende for barns rett til å medvirke:

- Hvordan demokrati forstås.
- At noe står på spill for barna.
- De ansattes kompetanse og handlingsrom

Samfunnet har behov for at barnet utvikler seg til modige voksne, som tør å skape forandringer.

Gjennom barnehagens fellesskap skal det legges til rette for å gi barnet ringer, til å danne forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barn kan gi oss andre perspektiver og en annen innsikt.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette, og fremme mangfold og gjensidig respekt.

Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synlige verdier av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære hverandre å fremme barnas nysgjerrighet og undring og vise likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Fagerli barnehage skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet for å støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Barnehagen skal finne variasjon i verdier, religion og livssyn.

Fagerli barnehage vil:

- Med respekt for menneskeverdet ved å si dere verdsetter og fremme mangfold og gjensidig respekt
- La barnet få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på
- Lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller
- At barna skal føle seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass i fellesskapet.
- By på varierte impulser som opplevelser og erfaringer og omfatte lokale, av nasjonale og internasjonale perspektiver.(ta bort rødt?)

Barna i Fagerli barnehage, skal oppleve at det tilrettelegges for å etablere vennskap og erfarer fellesskap ved å samle seg om felles opplevelser, hverdagsaktiviteter, tema- og prosjektarbeid og lek i større og mindre barnegrupper. Vi er bevisst vårt ansvar og vår rolle som modeller overfor barna.

Likestilling og likeverd

Likestilling i barnehagen betyr ikke at alle skal være like, men at alle skal ha like muligheter i de ulike aktivitetene i barnehagen. Grunnforståelse er at alle barn er like mye verdt, og at hver og én skal møtes likeverdige, til tross for ulike forutsetninger. Likestilling mellom gutter og jenter er en viktig verdi i vårt samfunn. Fagerli barnehage vil at alle barn skal få utnyttet sine evner og interesser uavhengig av kjønn. Barnehage er en fundamental samfunnsarena hvor barn og voksne møtes i det daglige, og utvikler relasjoner i både kortere og lengre perioder. Likestilling og likeverd kan ligge til grunn for alle læring og pedagogisk virksomhet i barnehagen.

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell legning, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, religion, livssyn og sosial status. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering. Vi skal bidra til at barna møter og bidrar til et likestilt samfunn. Personalet skal reflektere over sine egne holdninger og handlinger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Bærekraftig utvikling

“Bærekraftig utvikling kan sies å være trygghet og trivsel til å bli rustet til å være seg selv”.

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold, og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier og holdninger. Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å få dekket sine. Det vil si å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt.

Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, å handle etisk og vise solidaritet. For samiske barn betyr dette å leve i samklang med, og nyttiggjøre seg av og høste av naturen.

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.

Barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen (KD, 2017s.10-11).

I Fagerli har vi fokus på:

- Natur og uteliv hvor barna får variert erfaring med å være ute i og ta vare på naturen
- Å involvere både barn og voksne læringsprosessene
- Faglig samspill mellom barn og voksne og barna seg imellom
- At aktivitets prosessen skal føre til ny kunnskap, og en dypere forståelse av naturen og dens betydning i fremtiden.
- Å verdsette hverandres evner og at refleksjoner om selve læringsprosessen og sammenhengen kan skjerpe oppmerksomhet om det som skal gjøres.
- Prosjektet vårt med såing av planter og urter. Barna er med å delta under hele prosessen fra frø til planten blir stor. Barna får med seg planter hjem til ferien slik at vi kan følge med utviklingen videre. Vi har også urter, frukt og bær som benyttes i matlaging og som barna kan smake på.

Grønt flagg

Fagerli barnehage skal miljøsertifiseres for grønt flagg. Vi skal fokusere på kildesortering. Arbeidet er påbegynt høsten 2023.

Livsmestring og helse

Fagerli barnehage skal legge til rette for at barna trives, kjenner mestring og følelse av egenverd, de skal få vise livsglede, og oppleve at ansatte i barnehagen har et forebyggende perspektiv på krenkelser og mobbing. Barn skal oppleve barnehagen som et trygt sted å være der de har muligheten til å utfordre seg selv i samspill, fellesskap og vennskap. Voksne skal være støttende, og hjelpe barn til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelse og mobbing. (Rammeplan kap. 3) Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur. Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller: mentalt og sosialt, velvære og fysisk og psykisk helse. (Rammeplan) God helse er viktig for barns utvikling og evne til mestring. Barna skal oppleve glede gjennom varierte og allsidige aktiviteter, både ute og inne. Vi er ute hver dag og bruker skogen og området rundt barnehagen aktivt.

Psykososialt barnehagemiljø. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap (Rammeplan kap.3)

I Fagerli barnehage har vi tre verdier vi har fokus på hele tiden; Respekt, Omsorg og Samarbeid. Med disse tre verdiene til grunn skal vi skape et trygt og sosialt miljø for store og små i barnehagen vår. Alle skal føle seg inkludert i fellesskapet.

Fagerli barnehage har fokus på sosial kompetanse og positiv kommunikasjon. Personalet har utarbeidet faste prinsipper for å gi gode beskjeder og klare rammer for alle barna i barnehagen. På denne måten skaper vi trygghet og en forutsigbar hverdag for barna. Respekt, omsorg og samarbeid. Sosial kompetanse er en forutsetning for å kunne fungere godt sammen med andre og det må øves på i alle hverdagssituasjoner.

De voksne skal være oppmerksomhet og observerende, samt anerkjenne hensiktsmessig atferd.

[Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagen](#)

[Jeg er urolig-Hva gjør jeg-rutinen](#)

Fysisk aktivitet

Fagerli barnehage skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. (Rammeplan) Personalet og barna er fysisk aktive hver dag. Alle avdelingene har en til to faste turdager i uka.

Kosthold

Gjennom medvirkning i mat og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. (Rammeplan for barnehagen)

- Vi serverer tre måltider hver dag, frokost, lunsj og ettermiddagsmåltid
- Barna får frukt og grønnsaker hver dag
- Vi serverer et varmt måltid hver uke.
- Vann brukes som tørstedrikk, i tillegg serveres det melk til mat.
- Vi har fokus på måltids glede:
  - vi ønsker ro rundt måltidene
  - voksne som sitter ved bordet og prater med barna
  - voksne som er bevisst på hvordan de snakker med barna
  - barna får smake og finne ut av ulike smakssammensetninger
  - barna får porsjoner/biter tilpasset hver enkelt

Vi følger Helsedirektoratets retningslinjer for mat og måltider i barnehagen
<http://helsedirektoratet.no/retningslinjer-for-mat-og-maltider-i-barnehagen>

Satsningsområder 2023/2024

«Jeg er meg!»

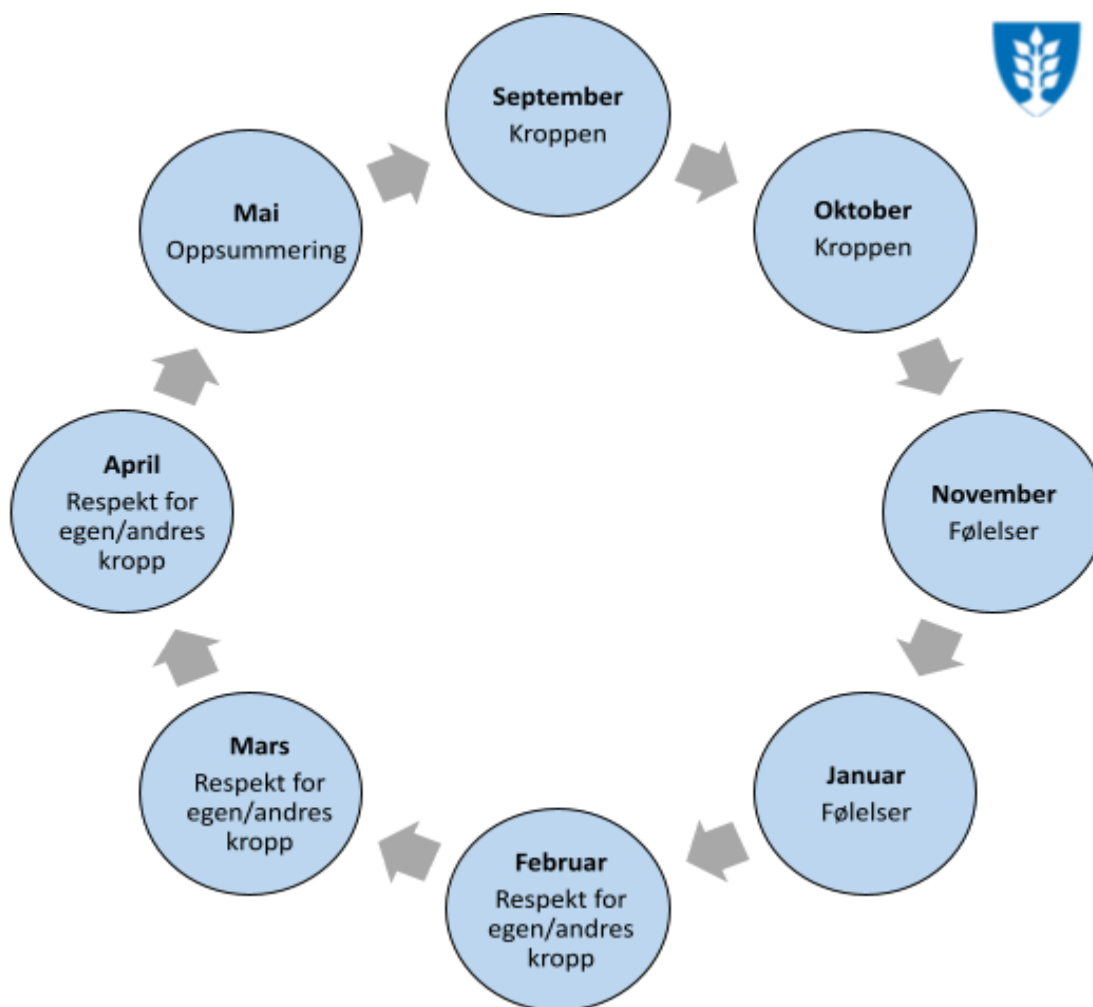
“Jeg er meg” er et prosjekt for å fremme barns seksuelle helse og forebygge seksuelle overgrep mot barn. Det er et helsefremmende og forebyggende tiltak som skal styrke barnas kunnskap om egen kropp og helse. En viktig del av prosjektet er å styrke de ansatte i barnehage sin kunnskap og bevissthet om barns naturlige seksuelle utvikling, og hvordan denne kommer til uttrykk gjennom lek og atferd. Ved å øke denne kompetansen hos voksne, er vårt håp at vi blir satt i bedre stand til å snakke med barn om disse temaene, og dermed lettere kan identifisere barn det er grunn til å bekymre seg for. Gjennom temabaserte samlinger i barnehagen skal de voksne jobbe med å styrke barns begrepsapparat om alle deler av kroppen og om de ulike følelsene. Barna skal lære om – og øve på å respektere egen og andres kropp og grenser.

Mål for «Jeg er meg!»

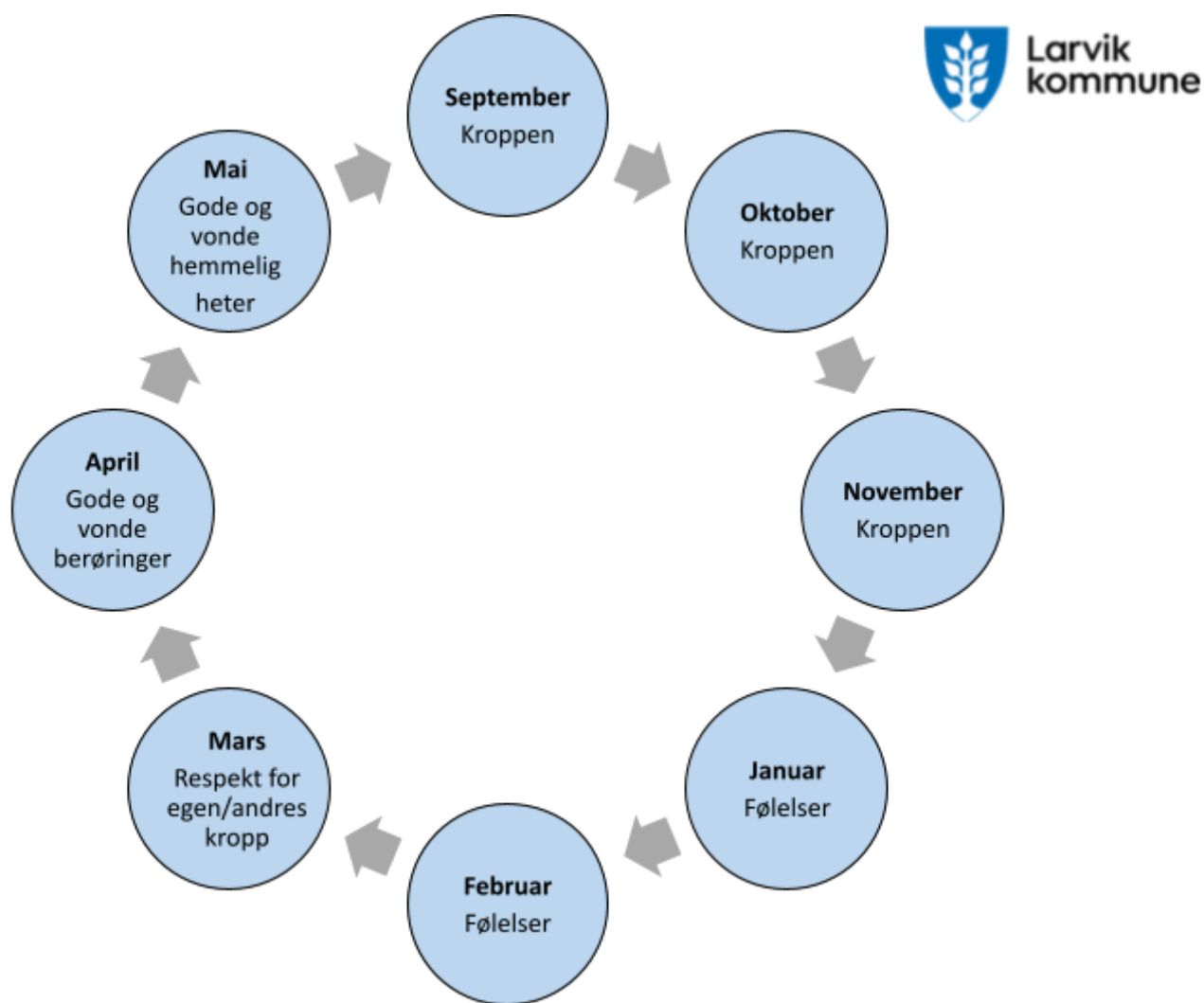
- Gi barn og voksne kunnskap
- Etablere ord og begreper
- Bli kjent med kroppen
- Bli glad i egen kropp
- Ha respekt for andres kropp
- Bli kjent med egne og andres følelser
- Kunne si fra og sette grenser
- Bevisstgjøre barna om gode og vonde hemmeligheter
- Bli kjent med likheter og ulikheter hos barn og voksne
- Bli kjent med ulike familiesituasjoner

<https://www.larvik.kommune.no/barnehage/prosjekter/jeg-er-meg/>

Årshjul 0-3 år

Årshjul 4-5 år

Språk

Vi fortsetter å ha fokus på å gi barna et godt språkmiljø. Barna i Fagerli barnehage skal bli møtt ut i fra deres forutsetninger og utvikling. De skal involveres i gode leseaktiviteter og samtaler og få oppleve glede i møte med bøker, lesing og samtaler på ulike måter. Dette vil hjelpe barna til å utvide perspektiver, få ny kunnskap og bli møtt på deres undring.

Personalet har en viktig rolle i å involvere alle i samtaler og undring rundt bøker og fortellinger. På samme måte er det vesentlig at ansatte har et bevisst forhold til hvordan barna daglig møtes i den språklige hverdagen, f.eks. gjennom å sette ord på det vi ser og opplever og være bevisst på at alle kommer til orde. Barn lærer språk og blir gode til å uttrykke seg først og fremst ved å være språklig aktive.

Personalet skal bidra til at alle barn er trygge språkbrukere, slik at de får gode muligheter til å lykkes i sin utvikling og læring og blir aktive deltakere i samfunnslivet.

Å lese er like mye sanselse som å føle - det er to sider av samme sak! Lesingen kan være spontan eller planlagt. Det krever et lydhørt personale som kan skape rom og oppfatte barns innspill, samt legge ut spor til barna og støtte og videreutvikle deres opplevelser av skrift og bilder

Mål: Et godt språkmiljø for alle barn, med fokus på samtalen og kroppslig kommunikasjon i hverdagen

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barnehagens formål skal sees i sammenheng og være en gjennomgående del av det pedagogiske arbeidet og innholdet i barnehagen (Rammeplan for barnehager).

Omsorg

“Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling” (Lov om barnehager§1).

0-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ● Oppleve trygghet i barnehagen ● Bli møtt på ulike følelser ● Utvikle tillit til seg selv og andre ● Vi tilrettelegger for ro, hvile og avslapning	<ul style="list-style-type: none"> ● Være oppmerksom på egne og andre sine følelser ● Vise empati ● Hjelp hverandre ● Vi tilrettelegger for ro, hvile og avslapning	<ul style="list-style-type: none"> ● Trøste andre ● Hente hjelp når en trenger det ● Forstå egne og andre sine følelser ● Inkludere andre på en positiv måte. ● Vi tilrettelegger for ro, hvile og avslapning

[Film: Omsorgsfulle relasjoner](#)

Lek

Leken mener vi er den viktigste aktiviteten i forhold til læring i barnehagen. Leken er grunnleggende livs og læringsform som barna kan uttrykke seg gjennom. Leken er en viktig side av barnekulturen. For å stimulere til økt lekens ikke vi blant annet å:

- Gi nok tid kom ro og rom for lek.
- Stimulere til lek, tilrettelegging, materiell og utstyr.
- Ta utgangspunkt i barnets interesser.
- Stimulerer til fantasi.
- Gi barna nye impulser.

0-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ● Begynnende tur- taking lek ● Vise nysgjerrighet og interesse på det som skjer rundt seg ● Toddler lek ● Samspill i titt tei lek ● Samspill i titt tei lek ● Begynnende parallell lek	<ul style="list-style-type: none"> ● Kunne delta i ulike typer lek ● Begynnende interesse for å leke med andre ● Være i lek over tid ● Kunne leke alene og med andre ● Mestre turtaking	<ul style="list-style-type: none"> ● Leve seg inn i rollelek ● Være mer selvstendig i lek ● Bringe nye elementer inn i leken ● Humor i leken, glede av å være med andre ● Oppsøke barn på en positiv måte.

[Noen barn trenger hjelp til å leke - Vetuva](#)

Danning

Danning skjer i samspillet med omgivelsene og andre mennesker, og er en forutsetning for meningsdannelse, kritikk og demokrati. Gjennom gode dannelsingsprosesser, gir vi barna gode verktøy til å håndtere livet ved å utvikle deres evne til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. Vi må gi barn utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter, og støtte dem i å handle omsorgsfullt og gjøre etiske begrunnende valg.

0-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ● Sitte ved bordet ved måltidet og være en del av fellesskapet ● Vise interesse i samlingsstund/aktiviteter ● Bli kjent med rutiner på avdelingen	<ul style="list-style-type: none"> ● Vise interesse for å være deltagende i samling/aktiviteter ● Forstå rutiner på avdelingen ● Bli kjent med barnehagens verdier ● Få en følelse av at JEG er viktig, at andre tar meg på alvor ● Stille spørsmål og være undrende og nysgjerrig	<ul style="list-style-type: none"> ● Vise respekt for ulikheter blant mennesker ● Sette barna i stand til å tenke selv og stille spørsmål ● Innrette seg etter rutiner i barnehagen ● Være ansvarsbevisst

Læring

Fagerli barnehage skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær, kreativitet og lærelyst. Læring skjer i det daglige samspillet med andre mennesker. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barnets trivsel og læring. Personal er opptatt av å legge til rette for barnets undring på utfordrende og utforskende måter slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen. For å stimulere til læring ønsker vi å:

- Presentere barna for nye opplevelser og ny kunnskap gjennom ulike prosjekter, turer og lignende
- Gripe fatt i barnas innspill og interesse og ta disse et steg videre
- Utfordre til selvstendig tankegang og problemløsning.

0-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ● Bli trygg i barnehagen ● Oppleve mestring ● Få erfaring med nye situasjoner	<ul style="list-style-type: none"> ● Barna viser nysgjerrighet og undring ● Tør å prøve nye ting ● Begynnende selvstendighet i rutinesituasjoner, lek og aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> ● Stiller spørsmål, reflekterer og ønsker å finne ut av sammenhenger ● Respekt for seg selv og andre ● Selvstendighet i rutinesituasjoner, lek og aktiviteter.

Inkluderene fellesskap og sosial kompetanse

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring og være et utforskende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering". (Barnelovens paragraf 1,3 ledd).

Inkluderende fellesskap og sosial kompetanse er både kroppslig og språklig uttrykk på hvordan barna har det i barnehagen. Sosial kompetanse handler om kunnskaper og ferdigheter, holdninger, og motivasjon vi trenger for å kunne samhandle med andre mennesker. Hvordan vi er mot andre mennesker - med respekt uavhengig av rase, kjønn og posisjon. Å utvikle sosial kompetanse vil i praksis si å lære sosiale ferdigheter gjennom konkrete hendelser i hverdagslivet. Sosiale handlinger og holdninger utvikles ikke av seg selv, men gjennom samspill og opplevelser. Fagerli barnehage er en unik arena for barn å lære og erfare sosial kompetanse. Her er det mange forskjellige barn og voksne å forholde seg til i lek og samspill. Barna skal få trening i å medvirke til positive former for samhandling, opplevelse av mestring, og lek med jevnaldrende og tilhørighet, positiv fellesskap skal prege barnehagen. Glede, humor og lek er viktige virkemidler i dette arbeidet. Vi har et kontinuerlig fokus på VIS - vennskap, inkludering og sosial kompetanse.

[Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagen](#)

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Fagerli barnehage skal tilrettelegge det allmennpedagogiske tilbudet fra barnas behov og forutsetninger. Dersom et barn har behov for ekstra støtte og oppfølging, er det barnehagens oppgave å tilrettelegge for dette innenfor det allmennpedagogiske tilbudet. Dette tilbudet vurderes og justeres underveis sett i sammenheng med barnets behov og utvikling.

Leken er barnehagens mest betydningsfulle sosialiseringsarena. Med dette menes at tidlig innsats innebærer at personalet arbeidet målrettet og systematisk for det enkelte barn som har behov for inkludering i fellesskapet.

Kommunikasjon og språk

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Personalet har en viktig rolle i å involvere alle barna i samtaler og undring rundt bøker og fortellinger og i hverdagen generelt. Barna lærer språk og blir flinke til å uttrykke seg først og fremst ved å være språklig aktive. Personalet skal anerkjenne og respektere barnas ulike verbale og nonverbale uttrykk og støtte dem i deres språkutvikling.

Varierte og rike språkerfaringer er avgjørende for virkelig å forstå begreper og for å få dybdeforståelse. Lek med språket fremmer også språklig bevissthet.

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk og tegn-til-tale. Personalet skal støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig utvikle norsk kompetanse.

[Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat](#)

Barns medvirkning

Barn gir både kroppslig og språklige uttrykk for hvordan de har det i barnehagen.

De minste barna formidler gjerne sine synspunkter ved kroppsholdning, mimik. Å gi barn medvirkning forutsetter at alt ikke er fastlagt og regulert av de voksne.. og andre følelsesmessige uttrykk. Barns medvirkning forutsetter at alt ikke er fastlagt og regulert av de voksne. Et av de elementære områdene vi kan gi barn medvirkning i, er ting som angår dem direkte. Gjennom barnehagedagen kan barn lett komme i situasjoner der det oppstår uenighet i forhold til andre barn og voksne. Her er det viktig at barnas egne synspunkter får oppmerksomhet. For å gi barn medvirkning ønsker Fagerli barnehage å:

- Prøve å fange barneperspektivet, og sette oss inn i deres tanker og behov.
- Gi rom for barnas innspill og ideer. Barna skal være trygge på at deres ønsker betyr noe, og at jeg viktig for fellesskapet.
- Spør barna om råd.
- Gi barna opplevelser og presentere de for nye ting slik at de får flere valgmuligheter
- Aktiv deltakelse i hverdagen: Kom å hjelpe til med praktiske gjøremål.
- Gi barna ansvar etter forutsetninger

[Medvirkning er mer enn å bestemme selv - Vetuva](#)

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagelovens paragraf 1: *” Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nærheten, stolt og samarbeid med barnas hjem”.*

Barnehagelovens paragraf 2: *”Barnehagen skal bistå i hjemmene i deres omsorgs- og opplæringsoppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barnas utvikling Kom og livslang læring og aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn”.*

Foreldre og personalet i barnehagen har et felles ansvar for barnas trivsel og utvikling. Det er viktig at daglig samarbeid inneholder gjensidig åpenhet og tillit. Den daglige kontakten i forbindelse med “bring og hentesituasjon” er kanskje den viktigste kontakten mellom barnehagen og foreldrene. Her utvikles informasjon og episoder fra barnehagehverdagen

Samarbeidsutvalget (SU), er et formelt og lovpålagt organ. Der sitter det representanter fra foresatte og personalet, samt styrer. Samarbeidsutvalget kan komme med innspill til en årsplan, og det er de som godkjenner den. De kan også være talerør for foreldrene vedrørende forbedringsforslag, innspill, ris og ros.

Foreldremøte er en god arena hvor foresatte kan komme med innspill til barnehagen. Det blir også arrangert foreldremøter med aktuelle temaer.

[Få verdikonflikter mellom foreldre og barnehage - Vetuva](#)

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (Rammeplan, 2017 s.33).

Vi ønsker at oppstarten skal bli best mulig for barn og foreldre og er bevisst viktigheten av dette første møtet. Det er med på å danne grunnlag for et aktivt, gjensidig og nyttig samarbeid. Når barnet begynner i barnehagen legger vi til rette for at barnet får bli kjent med personalet og omgivelsene sammen med foreldrene sine

Det er av stor betydning for at barnet skal oppleve trygghet og tillit at det får en gradvis tilvenning til barnehagen.

Tilvenningsperioden blir fortløpende vurdert i samarbeid med foreldrene. Barnet blir møtt første dagen av en fast ansatt som skal være med barnet i tilvenningsperioden og i tiden etter. Dette er med på å skape trygghet for både barn, foresatte og de ansatte. Vi gjennomfører en oppstartsamtale med foreldrene under tilvenningsperioden slik at vi får avklart forventninger til barnehagen, fra barnehagen og vi får skriftliggjort nødvendig informasjon om barnets behov.

Overgang fra liten til stor avdeling

Overgangen fra liten til stor avdeling kan få både barn og voksne virke litt skremmende. I Fagerli barnehage vektlegger vi omsorg og trygghet i overgangen fra liten til stor avdeling. Barna som skal over på stor avdeling starter med gradvis tilvenning med korte besøk, sammen med voksne som de er trygge på. Etter hvert utvides besøkene til lunsj og turer. På avdelingen blir de kjent med både barna de skal gå sammen med og selvfølgelig oss voksne

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (Rammeplan, 2017 s. 33).

Fra 1. august 2018 har skolene en ny lovfestet plikt til å samarbeide med barnehagene og SFO/AKS og barnas overgang fra barnehage til skole. Det er også nye regler for bedre tilrettelegging i perioden fra 1. til 4. klasse. Dette skal gi barn med sykdomsutfordringer, eller spesialpedagogiske vedtak en bedre hverdag på skolen. SFO har laget en egen rettighetsbrosjyre.

I Fagerli barnehage er vi heldige å ha Fagerli skole som nærmeste nabo, noe som gjør det lettere å ha et godt samarbeid.

Samarbeid med skolen vil omfavne alle barna i barnehagen, men da spesielt rettet mot neste år skolestartere. *“ De eldste barna skal få muligheten til å glede seg til å begynne på skolen og opplever at det er en sammenheng mellom barnehage og skole”.(Rammeplanen). Skolestarterne vil det siste Barna våre har spesielt fokus på overgangen til skolen. blant annet så samles alle skolestarterne en*

dag i uka og gjør forskjellige aktiviteter. mål er å gi barnet opplevelser og erfaringer som er med på å danne et godt grunnlag å gi økt motivasjon for å møte skolen.

Det vil være besøk på skolen/SFO vårparten 2024. Der det er behov for mer tilrettelegging, etableres et samarbeid med skolen, i god tid før barnet begynner på skolen. I vårens samtale vil pedagogene presentere et samtykkeskjema. Barnehagen og foresatte vil samarbeide for å gi skolen nødvendig informasjon om barnet. Dette sikrer at skolen får best mulig forutsetninger for å møte barnet og foresatte ut fra deres behov. Skolen inviterer til foreldremøtet på våren, for å informere om oppstart i første klasse. Barnehagen legger til rette for en god avskjed med barnehagen slik at barna gleder seg til å begynne på skolen.

I foreldresamtalen vil pedagogene presentere et samtykkeskjema. Der kan foreldre og barnehage i samarbeid gi skolen nødvendig informasjon om barnet.

[Årshjul for overgang barnehage skole](#)

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging

Det vektlegges i Rammeplanen at barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes.

På planleggingsdager, i personalmøter og avdelingsmøter planlegges det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa.

Gjennomføringen av planene må være så fleksible at det er rom for spontanitet og barns medvirkning.

Vi baserer planleggingen på observasjon, dokumentasjon og refleksjon. Personalet må legge kortsiktige planer, men også se hele barnehageåret under ett.

For å ta vare på barns medvirkning må personalet være lydhør i forhold til barns innspill om hva de liker å foreta seg i barnehagen.

Foreldregruppa gis mulighet til å påvirke barnehagens innhold gjennom daglig kontakt, i foreldresamtaler, på foreldremøte og deltagelse i barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen godkjennes hvert år av barnehagens samarbeidsutvalg.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Vurdering er en viktig del av barnehagens pedagogiske arbeid. Gjennom vurdering av det arbeidet vi gjør, vil vi kunne påse at vi følger barnehageloven og rammeplanen.

Vurdering betyr at vi reflekterer i fellesskap over det pedagogiske arbeidet, at vi beskriver og analyserer og at det gir et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Vi vil også få en mulighet til å sikre at vi gjør de nødvendige valgene som sikrer barna en god barndom og et godt miljø å vokse opp i.

Diskusjon og refleksjon foregår daglig, og benyttes på våre møtearenaer i barnehagen. Vi tar opp faglige og etiske problemstillinger som bidrar til at barnehagens pedagogiske virksomhet utvikles og vi utvikler barnehagen i fellesskap.

Vurdering

Barnehagen bruker personalmøter og avdelingsmøter til vurderingsarbeid. I tillegg er den daglige kontakten med foreldrene, foreldresamtaler, foreldreundersøkelse og observasjoner med på å bidra til det totale vurderingsarbeidet. Vurdering skjer også gjennom samtaler i barnegruppa eller med enkelt barn, og gjennom observasjoner av barns trivsel og deltagelse i barnehagedagen.

Vurdering/evaluering skal støtte de voksne i planleggingen og bidra til å sikre at utviklingen av barnehagen skjer på en bevisst måte.

Den fortløpende vurderingen skal følges opp av nye tiltak og justeringer i planene.

Dokumentasjon

Vi gir innblikk i barnehagehverdagen gjennom en kort oppsummering i foreldreportalen Visma, av hva som har vært i fokus den dagen eller uken som har gått.

Dokumentasjon er helt elementært med tanke på r, dialog og ny praksis. Dokumentasjon kan være et middel for å få fram ulike synspunkter og åpne for et avgjørende og evaluerende arbeid.

Dokumentasjon eller synliggjøring av temaarbeid og barnas barnehagedag er viktig informasjon til foreldre.

Dokumentasjon skal være med på å fortelle og gjenskape historien for barna, slik at de kan samhandle og vurdere sammen med andre barn og voksne, om det de ser, opplever og har vært med på.

Dokumentasjon er et verktøy for:

Å se sammen med barn

Å se hvordan barn lærer

Å se barns initiativ, tanker og innspill – og ta disse på alvor

Å planlegge tema arbeid

Å evaluere/reflektere over egen pedagogisk praksis

Å synliggjøre for foreldre barnas prosesser og produkt

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn muligheten for medvirkning. Arbeidsmåtene skal varieres, og tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet

I Fagerli barnehage legger vi til rette for at alle barn skal ivaretas og inkluderes ut fra egne behov.

Vi jobber på ulike måter, små grupper innenfor avdelingene, grupper på tvers av avdelinger og hele avdelinger for seg. Vi har noen fastlagte planer, samtidig som vi tar utgangspunkt i barnas interesser der og da, og undrer oss sammen med dem. På denne måten erfarer barna at deres innspill og synspunkter blir tatt på alvor.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser (Rammeplanen, 2017).

[Progresjonsplanen ser du her.](#)

Barnehagens digitale praksis

I Rammeplanen står det bl.a. at: «Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring»

Det kan f.eks.være bruk av digitale verktøy som pc, Ipad, smarttelefoner, prosjektor og smartboard.

Bruk av IKT i barnehagen skal omhandle en naturlig del av hverdagen til barn og voksne.

Digitale redskaper kan være gode verktøy for å stimulere og inspirere barnas eget kreative uttrykk og nysgjerrighet. Det er med på å berike barnas inntrykk og gi dem flere muligheter til å uttrykke seg, bidra til gjenkjenning og stimulere hukommelse, språk og konsentrasjon.

Når vi bruker applikasjoner og nettbrett, får barna erfaring med matematikk, samarbeidspill, språkstimulering etc. på en lystbetont, samhandlende og engasjerende måte.

Ved en gjennomtenkt og bevisst holdning, sikrer vi god kvalitet og et godt læringsutbytte.

Den voksnes tilstedeværelse og tilrettelegging er vesentlig.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesser og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Fagområdene er beskrevet i barnehagens [progresjonsplan](#) og ses derfor i sammenheng med barnas alder.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Hvordan Fagerli barnehage arbeider med de ulike fagområdene i ulike aldersgrupper:

Fagområde	0 - 2 år
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • Vi bruker symboler og tekst for å utvikle barns språk. * Barnet bruker språk til å skape relasjoner • Vi bruker det verbale og nonverbale språket som redskap til å løse konflikter sammen med barna i her og nå situasjoner, i tilrettelagte aktiviteter og i leken.
Kropp, bevegelse og helse	<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal oppleve, trivsel, glede og mestring * Barna skal bli kjent med egne behov, få kjennskap til ved allsidig bevegelseserfaring og menneskekroppen og utvikle gode vaner for hygiene kroppslige utfordringer, inne og ute, året rundt og ha et variert kosthold
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • Stimulere kreativiteten gjennom bruk av sansene * Ansatte legger til rette for inspirasjon, ulike og kroppen i møte med ulike opplevelser ute/inne som skaper ulike materialer (maling, leire, naturmaterialer o.l.) kreativitet og læringsmiljø
Natur, miljø og teknikk	<ul style="list-style-type: none"> • Barnehagen legger til rette for et mangfold nysgjerrighet av naturopplevelser ute og inne * Vi skaper arenaer for undring og
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> * Barna skal få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, og ulike høytider i ulike livssyn gjennom hele året. * Voksne legger til rette og setter av tid og rom for undring. * Alle skal oppleve å bli anerkjent, at deres behov og ønsker blir forstått og respektert av andre. • Være gode med hverandre
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal bli trygg og kjent i bibliotek, eget miljø og nærmiljø * Ut på tur i nærmiljøet, for eksempel, skog og idrettsarenaer
Antall rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med enkle begreper for matematiske begreper i (tung, lett, stor, liten) * Synliggjøre sammenhenger og tilrettelegge barna skal utforske og oppdage matematikk barnehagen.

Fagområde	3 - 4 år	
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • Øve på å snakke foran andre barn • Bruke språk til å skape relasjoner i lek • • 	<ul style="list-style-type: none"> * Be om hjelp, sette ord på følelser, samt våge å hevde egne meninger. * Opplive glede ved høytlesning
Kropp, bevegelse og helse	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne oppleve glede gjennom å bli selvstendig i ulike situasjoner. • Opplive glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaring ut fra egne forutsetninger. • Få kjennskap til egen kropp, utvikle gode vaner for hygiene og kosthold. 	
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. • Kunne oppleve glede over å uttrykke seg estetisk ute og inne. • Få erfaringer med ulike teknikker og materialer og uttrykksformer. 	
Natur, miljø og teknikk	<ul style="list-style-type: none"> • Gode opplevelser med friluftsliv året rundt. • Kunnskap om natur og dyreliv gjennom årstidene våre. • Få forståelse for hvordan man kan ta vare på naturen. • Opplive naturen som en arena for lek og læring 	
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • Få kunnskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. • Bli kjent med religion og livssyn som er representert i barnehagen. • Utforske og undre seg over filosofiske spørsmål. • Utvikle interesse og respekt for hverandre, forstå verdien av mangfoldet 	
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag ut fra alder og modenhet. • Erfare at alle barn får like muligheter uavhengig av kjønn. • Bli kjent med ulike tradisjoner, leveste og familiefomer. • Bli kjent i barnehagens nærmiljø. • Bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner. 	
Antall rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • Lek og eksperimentering med tall, mengde og telling. • Undersøke og gjenkjenne størrelser og former, og kunne sortere. • Bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse 	

Fagområde	5 - 6 år
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne gjenfortelle historier og dele opplevelser i gruppa. • Kunne delta i spill og regelleker. • Kunne argumentere for/mot samt hevde egne synspunkter i lek og hverdagsituasjoner. • Få erfaring med å kjenne til ulik litteratur, rim og regler. • Øve på og kjenne igjen egen bokstav og navn.
Kropp, bevegelse og helse	<ul style="list-style-type: none"> • Bli trygg på egen kropp, positiv selvoppfatning og bli kjent med egne følelser. • Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser. • Videreutvikle motoriske ferdigheter og fysiske egenskaper. • Få kunnskap og oppleve glede gjennom sunt kosthold og matopplevelser. • Selvstendighetstrening i forhold til skolestart.
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • Opplive glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet. • Kunne uttrykke seg kreativt i ulike materialer. • Møte et mangfold av kunst og kulturopplevelser sammen med andre. • Ta i bruk digitale medier og verktøy
Natur, miljø og teknikk	<ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap og respekt for naturen og forståelse for bærekraftig utvikling. • Få kunnskap om natur og dyreliv i vårt nærmiljø. • Få kjennskap til menneskets livssyklus. • Opplive, utforske og eksperimentere med natur og fysikk.
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • Få en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. • Utvikle interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av mangfoldet i et fellesskap. • Få kunnskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. • VIS-Vennskap, inkludering og sosial kompetanse.
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer. • Bli kjent i barnehagens nærmiljø. • Bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner. • Lære å orientere seg og ferdes trygt • Bidra til å utvikle tillit til egen medvirkning og påvirkning av fellesskapet. • Ha en forståelse for at gutter og jenter er ulike, men har like rettigheter og verdi i samfunnet. • Få kjennskap til samisk kultur og nasjonale minoriteter
Antall rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger • Utvikle forståelse for grunnleggende matematiske begreper. • Undersøke og få erfaring med løsning av matematiske utfordringer og oppleve matematikkglede

Fagområde	5 - 6 år
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • Vi bruker bevegelsessanger, dikt og regler i hverdagen, blant annet matvers før og etter måltider, og sanger, turtaking ol. • Rikt utvalg av bøker og spill, lett tilgjengelig. • Vi skal synliggjøre mangfoldet i barnegruppa gjennom kommunikasjon, språk og tekst. • Vi setter konkrete ord på handlinger og gjenstander i hverdagen, uten å ty til samlebegrep som «ting» og «saker/greier». • Gode samtaler og gjenfortelling, også med barn uten eller med lite verbalt språk
Kropp, bevegelse og helse	<ul style="list-style-type: none"> • Voksne skal la barna mestre selv, gjennom aktiv utprøving med trygge voksne i nærheten. • Måltider hver dag i barnehagen (frokost, lunsj og frukt), med fokus på sunne og gode råvarer (nøkkelhull samt frukt og grønt). • Voksne skal legge til rette for turer i nærmiljøet/det utvidede nærmiljøet med fokus på fysisk aktivitet. • Se barnas behov for både aktivitet og hvile. • Innarbeide gode rutiner for hygiene (håndvask ol)
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har utstyr tilgjengelig for impulsive og planlagte musikkopplevelser. • Vi har formingsmaterialer tilgjengelig for formingsaktiviteter. • Voksne legger til rette for at barna har daglig tilgang på tegnesaker, perler og puslespill. • Voksne og barn bruker digitale verktøy for å dokumentere i barnehagen og for å vise frem for foreldre, hvor barna deltar i forberedelsene.
Natur, miljø og teknikk	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skal være veiledende og ansvarlige voksne i barnehagen. • La alle barn få føle at deres ønsker og behov blir møtt med respekt og forståelse. • Voksne bruker HelArt som metode i vårt møte med barna i hverdagen. • Voksne ser på uterommet som likeverdig læringsarena som barnehagens inneområde. • Voksne skal utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> • Gi barna en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og lese sammen. • Utvikle interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap. • Gi barna kjennskap til, forståelse for og reflektere over grunnleggende normer og verdier. • Voksne bruker HelArt som metode i vårt møte med barna i hverdagen. • Markere kulturelle og religiøse høytider og tradisjoner, som er representert i barnehagen. • Ha gode, undrende samtaler med barna om toleranse, respekt, forskjellighet, riktig og galt, ulike kulturer og livssyn, og la barnas egen undring og tro få plass i samtalen
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • Voksne skal delta på turer i nærmiljøet og det utvidede nærmiljøet. • Voksne deltar aktivt i hverdagen i barnehagen, med rutiner og hensyn i gruppen. • Vi legger til rette for å lese et rikt antall bøker/se filmer med tema fra samfunnet vi lever i. • Voksne lar alle barn bidra og delta i fellesskapet, på sin måte. • Voksne gir barna en god oversikt over hva barna kan være med å bestemme og hva voksne må bestemme, og hvorfor. • Barnehagen markerer ulike dager i løpet av et år, basert på tradisjoner, kultur, og levesett (jul, påske, nasjonaldagen). • Gi både jenter og gutter like muligheter i barnehagen og synliggjør at alle har lik verdi.
Antall rom og form	<ul style="list-style-type: none"> • Vi lar alle barn delta i matlaging og baking som gir erfaring med blant annet oppmåling, tall, ulike begreper, måleenheter, vekt, volum og størrelser. • Stort og rikt utvalg av ulike spill, klosser, leker, bygningsmaterialer og formingsmaterialer som innbyr til klassifisering, ordning, sortering og sammenligning, både ute og inne

Trafikksikker barnehage

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig, vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjerer, fotgjengere og, etter hvert, syklist. Barnehagene i Larvik gjennomfører trafikkopplæring i henhold til Rammeplan for opplæring i barnehagene, og benytter materiale fra [Barnas trafikkklubb](#) i arbeidet.

Barnehagen har rutiner for sikkerhet når barna skal på turer utenfor port og har en mobilitetsplan som også inneholder mål om trafikksikkerhet i og rundt barnehagen.

- Alle biler skal parkeres på egen parkeringsplass. Dette informeres om på høstens foreldremøte, og personalet minner på det underveis i året, dersom de ser at noen parkerer annerledes
- Barn skal sitte forsvarlig festet i bil, når de leveres og hentes
- Portene skal alltid være lukket i barnehagens åpningstid og barnet skal være i selskap med en voksen ved all ferdsel på parkeringsplassen
- Ved kjøring i bil, buss og taxi skal alltid foresatte ha gitt samtykke, og barna skal sikres forskriftsmessig
- Barna skal ha på refleksvest når de er på tur
- Alle barn læres og trenes i regler for fotgjengere, i bruk av refleks, skilt og veimerking og i bruk av sansene sine i alle naturlige trafikksituasjoner
- Skolestarterne lærer om skilt og bruk av refleks

Lyset er en figur utviklet til Barnas Trafikkklubb, og hånddukken kan brukes i samlingsstunder, på tur og på oppdrag i barnehagen når trafikk er tema.

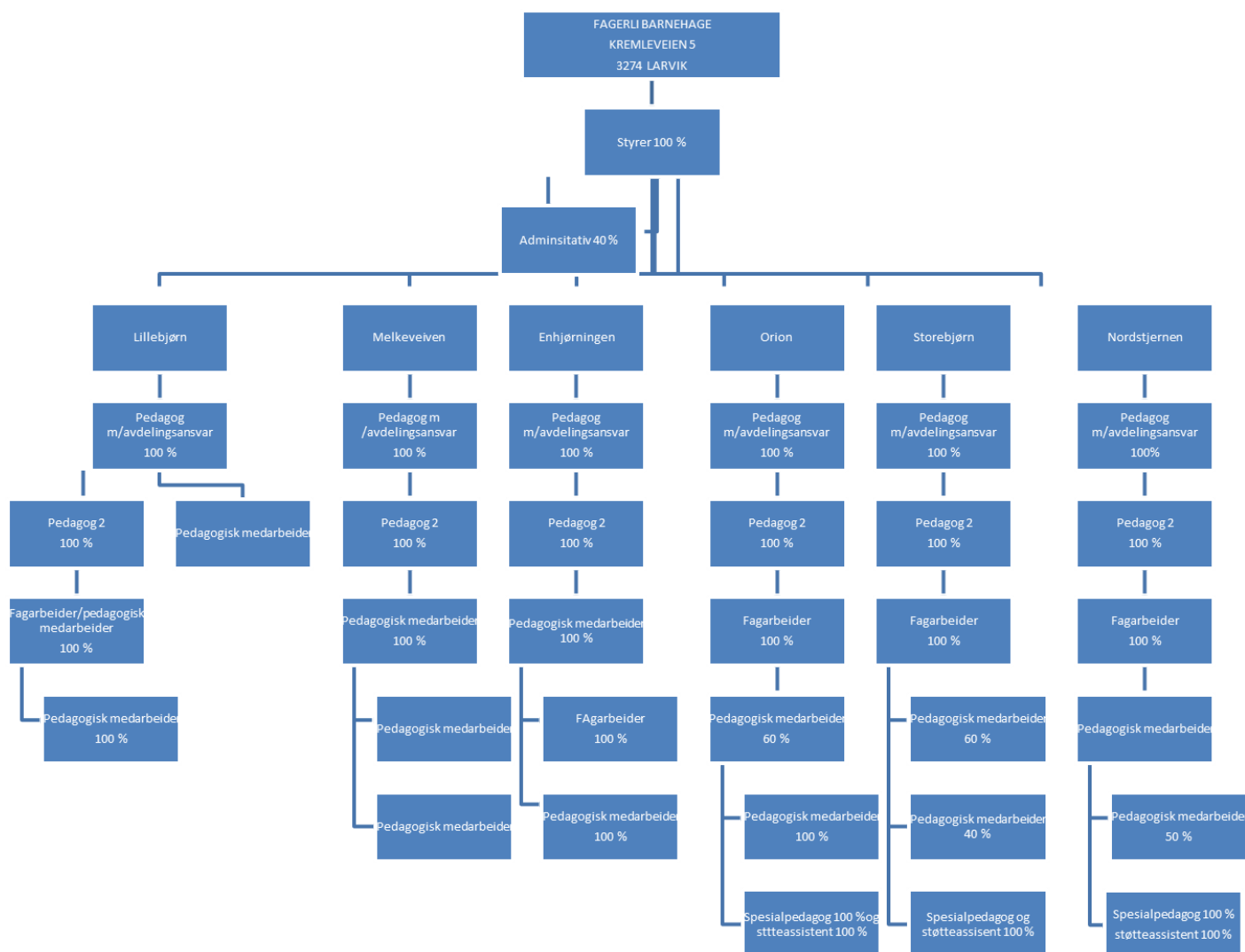

Kompetanseplan

Barnehagene utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Dette er et utviklingsarbeid som involverer hele personalet og som foregår i den enkelte barnehage. Hver barnehage utarbeider en kompetanseplan. Barnehagen er med i prosjektet "Jeg er meg!" og er i gang med Grønt Flagg registrering.

Organisasjonskart Fagerli barnehagen

Kontaktinformasjon

Barnehagens hjemmeside:

<https://www.larvik.kommune.no/barnehage/fagerli-barnehage/>

Postadresse:

Kremleveien 5
3271 Larvik

-

Styrer Fagerli barnehage

Line E. Jacobsen, 98 22 33 10

line.engelstad.jacobsen@larvik.kommune.no

Styrerressurs Fagerli barnehage

Mette Synnøve Omsland, 98 25 33 22

mette.synnøve.omsland@larvik.kommune.no

Virksomhetsleder barnehage:

Anja Sterner, 91 31 60 49

anja.sterner@larvik.kommune.no

Kommunalsjef Oppvekst og kvalifisering:

Jan Erik Norder, 98 23 14 83

jan-erik.norder@larvik.kommune.no

Praktiske opplysninger

Barnehagen har åpent fra kl. 07.00 – 16.30, mandag til fredag.

Barnehagen har åpent mellom jul og nyttår og i påskeuka etter behov. Julaften, nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl. 12.00.

I 2024 er de kommunale barnehagene stengt i uke 28, 29 og 30.

Barnehagen har 5 planleggingsdager i året, disse dagene er barnehagen stengt.

Planleggingsdager barnehageåret 2023/2024:

Mandag: 14.08.23

Tirsdag: 15.08.23

Mandag: 02.01.24

Fredag 10.05.24

Fredag 31.05.24